

[Bjørn Westh]

ste 25 pct. af ejendomsværdien. Den delvise indeksering på debitorsiden kunne opnås ved, at staten, når prisindekset steg, betalte et afdragsbidrag på f.eks. 30 pct. af indekstil lægget til realkreditinstituttet, der brugte pengene til udtrækning af obligationer. Landbrugerne ville i så fald kun få 70 pct. indeksering af deres lån. Pr. udlånt milliard kroner ville en sådan ordning med en inflation på 5 pct. koste staten ca. 15 mill. kr. årligt, men den ville også spare staten for nogle skattefradrag. Dette tilskudselement gør det i øvrigt berettiget at sætte en overgrænse for, hvor meget der kan ydes af sådanne lån i den enkelte ejendom, således som Husmandsforeningerne har foreslået det.

Det stående lån på op til 25 pct. lånegrænse skaber slet ikke de problemer hverken for kapitalmarkedet eller for debitor, som bemærkningerne til lovforslaget antyder, blot man realkreditteknisk griber problemerne rigtigt an. Det skal vi fra socialdemokratiet nærmere begrunde i udvalget, men lad mig her nævne to væsentlige elementer af løsningen.

Det ene element er, at lånet ikke forfalder ved ejerskifte, men at der sker en rentetilpasning. Derved undgår man, at efterstående lån rykker op på den plads, der bør reserveres indekslånene. Man hindrer ikke, at obligationer svarende til ejendommens eksisterende lån kan indfries. Midlerne hertil skaffes ved salg af nye obligationer, og rentevilkårene for disse kommer da til at gælde for den nye ejer.

Det andet element er, at alle lån, både de stående og serielånene inden for 50 pct.-lånegrænsen, samles i samme indekslånserie for de pågældende realkreditinstitutter. Derved gøres det administrativt enkelt at lade staten betale sine afdragsbidrag. Ligesom for det almennyttige byggeri kan det blot ske med et samlet beløb til hvert realkreditinstitut. Dertil kommer, at statens afdragsbidrag sammen med debitorernes afdrag på serielånene og lånefornyelserne i forbindelse med ejerskifte og rentetilpasning vil give disse indekslåneserier nogle udtrækningschancer, der trods de stående lån ikke er mindre end udtrækningschancerne for almindelige serielån.

Med disse ord skal jeg på mit partis vegne tilsige et aktivt udvalgsarbejde, der gerne skulle føre frem til en hurtig vedtagelse af den stærkt tiltrængte finansieringsreform. Jeg

vil også gerne sige, at jeg håber med disse bemærkninger at have taget hensyn til nogle af de indvendinger, der kom fra VS' side i sin tid med hensyn til realrenteafgiften.

Rønholt (KF):

Det nemmeste havde været at gentage, hvad jeg sagde ved første behandling af beslutningsforslag nr. B 59 den 30. januar 1985, for dette lovforslag er identisk med principperne i den rapport, der blev udarbejdet af Danske Husmandsforeningers Tværpolitisk Udvalg.

Der er dog en væsentlig forskel, idet man i denne rapport forestillede sig, at obligationerne blev fritaget for realrenteafgift og således forventedes at indeholde et statstilskud af størrelsesordenen 4-4½ pct.

Det fremsatte lovforslag kan af naturlige årsager ikke omhandle forhold, der strider imod et indgået forlig. Det vil sige, at obligationerne skal udbydes på markedsvilkår, hvilket vil sige, at det ikke får nogen statsfiansele konsekvenser. Ja, i virkeligheden har boligministeren været så hensynsfuld over for socialdemokratiet at sørge for, at det ikke kommer i vanskeligheder ved at skulle tage stilling til lovforslaget.

Ud fra disse betragtninger skulle det ikke umiddelbart være vanskeligt at støtte lovforslaget, al den stund det skal opfattes som et nyt lånetilbud, og det er frivilligt, om landmændene vil modtage det. Men der er alligevel nogle forhold, der trænger til nærmere belysning, inden det konservative folkeparti kan tage stilling.

For det første er det et brud på tolagsfinansiering, som på mange områder inden for både landbrug og industri har vist sig at være gavnlige. Skulle disse lån virkelig slå an, hvad jeg har svært ved at forestille mig, er det begyndelsen til enden for Dansk Landbrugs Realkreditfond.

For det andet sker der en forhøjelse af lånegrænsen fra i dag 70 pct. til 75 pct., og som der står i bemærkningerne, kan det betyde en belåning af den faste ejendom op til mere end 100 pct. Jeg tror ikke, at der i al almindelighed er brug for mere gæld i landbruget. Tværtimod må det være redskaber, der opbygger egenkapitalen og fremmer konsolideringen, der er brug for. Nyt er også, at lånene udvides til også at omfatte jordkøb,